



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ  
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ  
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ  
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ**

**Γνωστοποίηση διατάξεων του ν. 5056/2023 (Α΄163) για την αναμόρφωση του  
συστήματος διακυβέρνησης των δήμων και την κατάργηση των δημοτικών  
ν.π.δ.δ.**

**Αριθμός Εγκυκλίου:1237  
Α.Π.: 94548/06-11-2023  
ΑΔΑ: 9Ξ9Ζ46ΜΤΛ6-ΑΞΔ**

## Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	3
A. Σύστημα διακυβέρνησης δήμων .....	3
Άρθρο 3 – Ορισμός Αντιδημάρχων – Δημοσιότητα ορισμού .....	3
Άρθρο 4 - Προσαρμογή θητείας δημοτικού συμβουλίου λόγω πενταετούς δημοτικής περιόδου – απλοποίηση της εκλογής προεδρείου δημοτικού συμβουλίου.....	4
Άρθρο 5 - Μη επιτρεπτή διαγραφή του επικεφαλής της παράταξης - Μη επιτρεπτός ορισμός ή παραμονή αντιδημάρχου ο οποίος ανεξαρτητοποιήθηκε.....	5
Άρθρο 6 -Συνεδριάσεις δημοτικού συμβουλίου με τηλεδιάσκεψη – Γνωστοποίηση διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κατεπείγουσα συνεδρίαση και συζήτηση εκτός ημερήσιας διάταξης.....	5
Άρθρα 7 και 11 - Ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας δημοτικής αρχής - Αποζημίωση συμμετοχής μελών δημοτικού συμβουλίου .....	6
Άρθρα 8, 9 και 53 - Συγκρότηση και εκλογή Δημοτικής Επιτροπής - Αρμοδιότητες δημοτικής επιτροπής – Κατάργηση της εκτελεστικής επιτροπής και της επιτροπής διαβούλευσης.....	7
Άρθρο 10 - Κωλύματα και ασυμβίβαστα του συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης.....	9
Άρθρο 49 - Δυνατότητα δημάρχου που παραιτήθηκε να καταλάβει τη θέση δημοτικού συμβούλου που θα εκλεγεί νέος δήμαρχος.....	9
B. Άρθρα 27-30 - Κατάργηση δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, κοινωφελών επιχειρήσεων, σχολικών επιτροπών και μεταφορά των αρμοδιοτήτων στους δήμους .....	9

## Εισαγωγή

Με τις διατάξεις του ν. 5056/2023 ([Α' 163](#)) επήλθαν σημαντικές αλλαγές στο σύστημα διακυβέρνησης των δήμων, με παρεμβάσεις στον τρόπο συγκρότησης και λειτουργίας των αιρετών οργάνων των δήμων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Οι αλλαγές αυτές, οι οποίες **θα εφαρμοστούν από την έναρξη της νέας αυτοδιοικητικής περιόδου<sup>1</sup>**, συνδέονται κυρίως με:

- την ανάγκη εναρμόνισης του συστήματος διακυβέρνησης των δήμων με την εφαρμογή του νέου πλειοψηφικού εκλογικού συστήματος που θεσπίστηκε με το ν. 4804/2021 ([Α' 90](#)),
- την απλοποίηση και τον εκσυγχρονισμό του τρόπου συγκρότησης και λειτουργίας των δημοτικών αρχών,
- την κατάργηση της εκτελεστικής επιτροπής και της επιτροπής διαβούλευσης, καθώς και την αντικατάσταση της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής, με ενοποίηση των αρμοδιοτήτων τους, σε ένα νέο όργανο, τη δημοτική επιτροπή,
- την επέκταση της δημοτικής περιόδου από τα τέσσερα στα πέντε έτη,
- τον εξορθολογισμό στην κατανομή της αυτοδιοικητικής ύλης, με την επαναφορά στο νομικό πρόσωπο του εκάστοτε δήμου αρμοδιοτήτων των 500 δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των πάνω από 600 σχολικών επιτροπών και των κοινωφελών επιχειρήσεων που καταργούνται.

Ειδικότερα, με την παρούσα εγκύκλιο παρέχεται ενημέρωση για τις βασικές αλλαγές που επήλθαν με τις διατάξεις του ν. 5056/2023, καθώς λεπτομερής ανάλυση θα ακολουθήσει με την έκδοση εξειδικευμένων εγκυκλίων, επί των ακόλουθων θεμάτων.

## A. Σύστημα διακυβέρνησης δήμων

### Άρθρο 3 – Ορισμός Αντιδημάρχων – Δημοσιότητα ορισμού

Με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 5056/2023 επανακαθορίστηκε ο αριθμός των έμμισθων αντιδημάρχων, με μοναδικό πλέον κριτήριο την κατηγοριοποίηση των δήμων βάσει του πληθυσμού τους<sup>2</sup> και την κατάργηση του πρόσθετου κριτηρίου της προσαύξησης του αριθμού τους ανάλογα με τον αριθμό των δημοτικών ενοτήτων (πρώην Ο.Τ.Α.) που συνενώθηκαν το έτος 2011.

Ειδική μέριμνα έχει ληφθεί για τους μικρούς δήμους έως πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους, στους οποίους ο αριθμός των αντιδημάρχων, παρά την εν γένει μείωση του αριθμού τους, εξακολουθεί να διατηρεί τον αριθμό των τριών (3) αντιδημάρχων. Για τις

<sup>1</sup> Άρθρο 54 παρ. 2 του ν. 5056/2023.

<sup>2</sup> Σε Δήμους με πληθυσμό έως 5.000 κατοίκους ορίζονται έως 3 αντιδήμαρχοι, σε δήμους με πληθυσμό από 5.001 έως 20.000 κατοίκους ορίζονται έως 4 αντιδήμαρχοι, σε δήμους με πληθυσμό από 20.001 έως 50.000 κατοίκους ορίζονται έως 5 αντιδήμαρχοι, σε δήμους με πληθυσμό από 50.001 έως 100.000 ορίζονται έως 6 αντιδήμαρχοι και σε δήμους με πληθυσμό από 100.001 και άνω κατοίκους ορίζονται έως 8 αντιδήμαρχοι.

νησιωτικές δημοτικές κοινότητες παραμένει η πρόβλεψη του ορισμού ενός επιπλέον αντιδημάρχου ανά νησιωτική δημοτική κοινότητα. Σε αυτή την περίπτωση η κατάληψη της θέσης λαμβάνει χώρα από τον δημοτικό σύμβουλο της παράταξης του δήμαρχου που έχει εκλεγεί στην εκλογική περιφέρεια όπου ανήκει η νησιωτική δημοτική κοινότητα και σε περίπτωση που δεν υπάρχει, στην πλησιέστερη εκλογική περιφέρεια.

Επιπλέον, με τις νέες διατάξεις οι αντιδήμαρχοι προέρχονται **αποκλειστικά από την παράταξη του δημάρχου**, στο πλαίσιο εναρμόνισης και προσαρμογής του συστήματος διακυβέρνησης των δήμων με το πλειοψηφικό εκλογικό σύστημα, το οποίο εξασφαλίζει πλέον την πλειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου και ισχυρή νομομοποιητική βάση στην παράταξη του δημάρχου.

Ως προς την απόφαση δε ορισμού και το χρόνο θητείας των αντιδημάρχων, με τις νέες ρυθμίσεις προβλέπεται ότι ο ελάχιστος χρόνος της θητείας τους εξακολουθεί να είναι ετήσιος, μπορεί, όμως, η ανάκληση ορισμού τους να λάβει χώρα οποτεδήποτε με απόφαση του δημάρχου.

Η απόφαση ορισμού αντιδημάρχων και μεταβίβασης σε αυτούς αρμοδιοτήτων για πρώτη φορά αποκτά νόμιμη υπόσταση και έχει έναρξη ισχύος μόνο με την ανάρτηση της απόφασης στον δικτυακό τόπο «Διαύγεια» σύμφωνα με το Κεφάλαιο ΙΑ' του Μέρους Α' του ν.4727/2020 ([Α' 184](#)) και στην ιστοσελίδα του δήμου. Στο πλαίσιο αυτό, καταργείται οποιαδήποτε πρόβλεψη περί δημοσίευσης των σχετικών αποφάσεων σε ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα της πρωτεύουσας του νομού.

#### **Άρθρο 4 - Προσαρμογή θητείας δημοτικού συμβουλίου λόγω πενταετούς δημοτικής περιόδου – απλοποίηση της εκλογής προεδρείου δημοτικού συμβουλίου**

Με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 5056/2023 προσαρμόζεται η θητεία του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου σε τριάντα (30) μήνες, λόγω της πενταετούς, πλέον, διάρκειας της δημοτικής περιόδου και απλοποιείται η διαδικασία εκλογής του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, με την κατάργηση της ενδοπαραταξιακής ψηφοφορίας για την ανάδειξη υποψηφίου από τις οικείες δικαιούμενες παρατάξεις.

Ειδικότερα, για κάθε θέση του προεδρείου **υποδεικνύεται, πλέον, ένας υποψήφιος από τον επικεφαλής κάθε παράταξης**, στον οποίο δίδεται η εξουσία να δηλώσει το πρόσωπο του υποψηφίου, λαμβάνοντας υπόψη τη σύνθεση της παράταξής του. Η ψηφοφορία που θα ακολουθήσει για την εκλογή των προτεινομένων υποψηφίων είναι για πρώτη φορά **φανερή**.

Κατά τη διάρκεια της **ίδιας συνεδρίασης** εάν για κάθε αξίωμα δεν επιτευχθεί στην πρώτη ψηφοφορία εκλογή, με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του δημοτικού συμβουλίου, αυτή επαναλαμβάνεται με την ίδια απαιτούμενη πλειοψηφία. Εάν και στη δεύτερη ψηφοφορία δεν επιτευχθεί εκλογή, διεξάγεται τρίτη ψηφοφορία κατά την οποία εκλέγεται ο δημοτικός σύμβουλος τον οποίο πρότεινε ο επικεφαλής της παράταξής του, υπό την προϋπόθεση ότι έλαβε τουλάχιστον τις ψήφους του ενός τετάρτου του όλου αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου.

Επιπρόσθετα, η διαδικασία εκλογής των μελών του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου ελέγχεται πλέον ως προς τη νομιμότητά της μόνο αυτεπαγγέλτως από το αρμόδιο εποπτικό όργανο.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τη διαδικασία εκλογής νέου μέλους του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, εξαιτίας κένωσης θέσης, με τις νέες διατάξεις η σχετική διαδικασία συντομεύεται και η ειδική συνεδρίαση λαμβάνει χώρα μέσα σε τρεις ημέρες από την κένωση της θέσης. Στους λόγους κένωσης της θέσης για πρώτη φορά περιλαμβάνεται και η περίπτωση που το μέλος του προεδρείου τεθεί σε αργία, είτε μετά από επιβολή πειθαρχικής ποινής, είτε λόγω επιβολής του διοικητικού μέτρου της αργίας.

### **Άρθρο 5 - Μη επιτρεπτή διαγραφή του επικεφαλής της παράταξης - Μη επιτρεπτός ορισμός ή παραμονή αντιδημάρχου ο οποίος ανεξαρτητοποιήθηκε**

Στις νέες διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 5056/2023 καθίσταται σαφές ότι δεν είναι δυνατή η διαγραφή του επικεφαλής μιας δημοτικής παράταξης από τα μέλη της, μεταξύ άλλων και του ίδιου του δημάρχου. Η διαγραφή αυτή δεν είναι δυνατή, καθώς ο επικεφαλής μιας δημοτικής παράταξης, ως αρχηγός του συνδυασμού, διαθέτει την άμεση λαϊκή νομιμοποίηση για την εφαρμογή του προγράμματος που εξήγγειλε, το οποίο και «εγκρίθηκε» από την τοπική κοινωνία διά της ψήφου.

Επιπλέον, για πρώτη φορά προβλέπεται ότι δημοτικός σύμβουλος που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε χάνει τη θέση που κατείχε, λόγω της ιδιότητας του συμβούλου δημοτικής παράταξης, όχι μόνο σε πάσης φύσης συλλογικά όργανα, επιτροπές και συμβούλια του δήμου αλλά και λοιπά συλλογικά όργανα πάσης φύσεως νομικών προσώπων, κληροδοτημάτων και σωματείων, εφόσον την ιδιότητα αυτή απέκτησε ή εκλέχτηκε σε αυτή ως μέλος της παράταξης από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε.

Επισημαίνεται μάλιστα ότι δημοτικός σύμβουλος που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξη του δημάρχου δεν μπορεί να παραμείνει ή να οριστεί αντιδήμαρχος.

### **Άρθρο 6 -Συνεδριάσεις δημοτικού συμβουλίου με τηλεδιάσκεψη – Γνωστοποίηση διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κατεπείγουσα συνεδρίαση και συζήτηση εκτός ημερήσιας διάταξης**

Με τις νέες διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 5056/2023 διευκολύνεται η διαδικασία σύγκλησης και συνεδρίασης του δημοτικού συμβουλίου με την εφαρμογή ηλεκτρονικών μέσων, όπως τη χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τη χρήση της ιστοσελίδας του δήμου και της τηλεδιάσκεψης και επέρχονται αλλαγές για την ενίσχυση της συμμετοχής των δημοτικών συμβούλων στη λήψη των αποφάσεων.

Ειδικότερα, η υποχρέωση διεξαγωγής της συνεδρίασης δημοτικού συμβουλίου διαζώσης περιορίζεται σε μία (1) φορά τον μήνα, καθώς η εμπειρία της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19 την προηγούμενη αυτοδιοικητική περίοδο κατέδειξε ότι τα σύγχρονα μέσα τηλεδιάσκεψης διευκολύνουν τη διεξαγωγή συνεδριάσεων εξ αποστάσεως. Ειδικά στους νησιωτικούς και ορεινούς δήμους οι συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου

λαμβάνουν χώρα χωρίς την υποχρέωση δια ζώσης διεξαγωγής τους, κατ' ελάχιστο μία (1) φορά το μήνα.

Επιπλέον, απαλείφεται η υποχρέωση ενημέρωσης των μελών του δημοτικού συμβουλίου με φυσικό τρόπο, καθώς η ηλεκτρονική ενημέρωση καθίσταται πλέον η συνήθης πρακτική που διευκολύνει την άμεση ενημέρωση όλων των μελών. Στο πλαίσιο αυτό η **πρόκληση αναρτάται αυθημερόν στην ιστοσελίδα** του δήμου και κοινοποιείται στους συμβούλους με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες από την ημέρα της συνεδρίασης.

Όσον αφορά στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου και την ενημέρωση των δημοτικών συμβούλων για τα θέματα που θα συζητηθούν, για πρώτη φορά καθορίζεται ως υποχρεωτική ελάχιστη προθεσμία οι δύο (2) ημέρες για την ενημέρωση των δημοτικών συμβούλων επί των εισηγήσεων των θεμάτων των συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται ικανός χρόνος ενημέρωσης και προετοιμασίας όλων των μελών του δημοτικού συμβουλίου για τη λήψη απόφασης.

Επίσης, με σκοπό την ενίσχυση της συμμετοχής των δημοτικών συμβούλων στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων προβλέπεται για πρώτη φορά η προϋπόθεση της **αυξημένης πλειοψηφίας του συνόλου των μελών του δημοτικού συμβουλίου, τόσο για την έγκριση της συζήτησης για κατεπείγοντα θέματα όσο και για θέματα εκτός ημερησίας διάταξης**. Οι δε σύμβουλοι επικεφαλής δημοτικής παράταξης έχουν το δικαίωμα δύο (2) ημέρες πριν τη δημοσίευση της πρόσκλησης να προτείνουν τη συμπλήρωση της ημερησίας διάταξης με επείγοντα θέματα για έως ένα (1) θέμα ο καθένας, ώστε ο πρόεδρος να κρίνει στη συνέχεια την ένταξή τους στα θέματα της ημερησίας διάταξης.

Στο ίδιο πνεύμα και προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού συμβούλων στη λήψη των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου, επανέρχεται η πρόβλεψη που θέτει ως βάση λήψης απόφασης η πλειοψηφία να υπολογίζεται επί των μελών της απαιτούμενης απαρτίας και όχι μόνο επί των πραγματικά παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου κατά την ψήφιση των θεμάτων της ημερησίας διάταξης.

Τέλος, με τις νέες διατάξεις καταργούνται οι ρυθμίσεις που είχαν εισαχθεί για την κυβερνησιμότητα των Ο.Τ.Α. μετά την εφαρμογή του εκλογικού συστήματος της απλής αναλογικής. Στο πλαίσιο αυτό καταργείται η παραπομπή θεμάτων στην οικονομική ή επιτροπή ποιότητας ζωής σε περιπτώσεις αδυναμίας λήψης απόφασης από το δημοτικό συμβούλιο μετά από δύο συνεδριάσεις.

## **Άρθρα 7 και 11 - Ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας δημοτικής αρχής - Αποζημίωση συμμετοχής μελών δημοτικού συμβουλίου**

**α.** Με τη νέα διάταξη του άρθρου 7 του ν. 5056/2023 εισάγεται μια ειδική αλλά μη αποφασιστικού χαρακτήρα συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου, με σκοπό τον έλεγχο των πεπραγμένων της δημοτικής αρχής.

Το **δημοτικό συμβούλιο** συγκαλείται **υποχρεωτικά** κάθε **δύο (2) μήνες**, προκειμένου για γίνει συζήτηση για τα θέματα που θέτουν οι δημοτικοί σύμβουλοι αλλά και οι πρόεδροι των δημοτικών κοινοτήτων. Στην εν λόγω ειδική συνεδρίαση δεν λαμβάνεται κάποια απόφαση και επομένως δεν εφαρμόζονται διατάξεις σχετικές με την τήρηση των κανόνων της απαρτίας.

Για τη συμμετοχή στη διμηνιαία ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας της δημοτικής αρχής προβλέπεται αποζημίωση των μελών του δημοτικού συμβουλίου, πλην αυτών που λαμβάνουν αντιμισθία, πέραν της αποζημίωσης που λαμβάνουν για τη συμμετοχή τους στις λοιπές συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου.

**β.** Όσον αφορά στην αποζημίωση που δικαιούνται οι δημοτικοί σύμβουλοι για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, η αλλαγή αφορά στους δημοτικούς συμβούλους που εκλέγονται στους δήμους της περιφερειακής ενότητας νήσων της περιφέρειας Αττικής, για τους οποίους το ύψος της αποζημίωσης εναρμονίζεται με τον κανόνα που ισχύει για τους δημοτικούς συμβούλους των λοιπών νησιωτικών δήμων. Στο πλαίσιο αυτό το ύψος της αποζημίωσής τους διαμορφώνεται πλέον κατ' ανώτατο όρο στα 55,57 ευρώ, εκτός και εάν η κατοικία τους απέχει λιγότερο από 10 χλμ. από τη δημοτική κοινότητα που φιλοξενεί την έδρα του δήμου, όπου το ύψος της αποζημίωσης διαμορφώνεται κατ' ανώτατο όριο στα 38,89 ευρώ για κάθε συνεδρίαση και έως 4 συνεδριάσεις το μήνα.

### **Άρθρα 8, 9 και 53 - Συγκρότηση και εκλογή Δημοτικής Επιτροπής - Αρμοδιότητες δημοτικής επιτροπής – Κατάργηση της εκτελεστικής επιτροπής και της επιτροπής διαβούλευσης**

**α.** Με τις νέες διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 5056/2023 προβλέπεται η συγκρότηση ενός νέου αιρετού συλλογικού οργάνου, της **δημοτικής επιτροπής**, η οποία θα ασκεί, από τη νέα αυτοδιοικητική περίοδο, τις αρμοδιότητες της εκτελεστικής επιτροπής, της οικονομικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής, οι οποίες από την 1 Ιανουαρίου 2024 καταργούνται.

Στο νέο αυτό πλαίσιο η δημοτική επιτροπή αποτελεί πλέον ένα **ολιγομελές** -σε σχέση με τη μέχρι σήμερα σύνθεση της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής- αιρετό συλλογικό όργανο.

Βασικά χαρακτηριστικά στη συγκρότηση της νέας δημοτικής επιτροπής, τα οποία συμβαδίζουν με την ισχυρή παρουσία της πλειοψηφούσας παράταξης στο δημοτικό συμβούλιο, είναι:

- η κατάργηση της πρόβλεψης των δύο (2) οριζόμενων μελών από τον δήμαρχο,
  - η κατάργηση της δυνατότητας των ανεξάρτητων δημοτικών συμβούλων να λογίζονται ως ενιαία παράταξη και να δικαιούνται έδρα στη δημοτική επιτροπή,
- και**
- η προσαρμογή της θητείας της επιτροπής στην πενταετή, πλέον, διάρκεια της δημοτικής περιόδου,
  - η απλούστευση της διαδικασίας εκλογής των μελών της δημοτικής επιτροπής.

Ειδικότερα, ο αριθμός των εκλεγομένων μελών από την παράταξη του δημάρχου και από το σύνολο των παρατάξεων της μειοψηφίας, καθορίζονται εκ του νόμου, χωρίς τον υπολογισμό εκλογικού μέτρου.

Τα υποψήφια μέλη της δημοτικής επιτροπής δεν εκλέγονται από το σύνολο του δημοτικού συμβουλίου αλλά από τα μέλη της αντίστοιχης παράταξης που τα πρότεινε. Οι σύμβουλοι της παράταξης πλειοψηφίας ψηφίζουν μόνο τους υποψηφίους που προτείνει η παράταξη της πλειοψηφίας και αντίστοιχα οι σύμβουλοι του συνόλου των παρατάξεων της μειοψηφίας ψηφίζουν μόνο τους υποψηφίους που προτείνουν οι παρατάξεις της μειοψηφίας συνολικά σε ξεχωριστό ψηφοδέλτιο.

Τέλος, η διαδικασία εκλογής των μελών της δημοτικής επιτροπής ελέγχεται πλέον ως προς τη νομιμότητά της μόνο αυτεπαγγέλτως από το αρμόδιο εποπτικό όργανο.

**β.** Όσον αφορά τις αρμοδιότητες της δημοτικής επιτροπής ορίζεται ρητά, προς αποφυγή ερμηνευτικών δυσχερειών, ότι στη δημοτική επιτροπή περιέρχεται το σύνολο των αρμοδιοτήτων που, μέχρι τώρα, είχαν ανατεθεί, με οιαδήποτε υφιστάμενη διάταξη, στην εκτελεστική επιτροπή, στην οικονομική επιτροπή και στην επιτροπή ποιότητας ζωής. Επιπλέον, προστίθενται στη δημοτική επιτροπή αρμοδιότητες επί διαχειριστικών ζητημάτων, προς αποσυμφόρηση του δημοτικού συμβουλίου και διευκόλυνση της ενασχόλησής του με ζητήματα μείζονος σημασίας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων αρμοδιότητάς του.

Οι νέες αρμοδιότητες που περιέρχονται στη δημοτική επιτροπή αφορούν και:

- την υποβολή αιτημάτων πρόσληψης του πάσης φύσεως προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων και νομικών συμβούλων με σχέση έμμισθης εντολής και των συμβασιούχων μίσθωσης έργου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθώς και για την αναγκαιότητα πρόσληψης του προσωπικού των άρθρων 206, 209, 211 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων και 36 του ν. 4765/2021 ([Α' 6](#)),
- την τροποποίηση του φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου συμβάσεων, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη σε κάθε περίπτωση νομοθεσία, και την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής με αιτιολογημένη απόφασή της,
- την έγκριση των όρων και τη σύναψη κάθε είδους προγραμματικών συμβάσεων και συμβάσεων του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 ([Α' 147](#)),
- τη διαγραφή χρεών και την απαλλαγή από προσαυξήσεις μέχρι του ποσού των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, κατά το άρθρο 174 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,
- την επιστροφή από τον δήμο αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών,
- τη σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) μηχανολογικού εξοπλισμού και οχημάτων του δήμου,
- τις δωρεές εξοπλισμού, ειδών και οχημάτων σε άλλους δήμους ή κοινωφελείς οργανισμούς.



Η απόδοση των ανωτέρω ενδεικτικά αναφερομένων αρμοδιοτήτων από το δημοτικό συμβούλιο στη δημοτική επιτροπή, σε καμία περίπτωση, δεν αποδυναμώνει το κύρος του δημοτικού συμβουλίου, αλλά αντιθέτως ενισχύει την ευχέρεια του τελευταίου να εστιάζει στις κρίσιμες τοπικές υποθέσεις.

γ. Από την 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου του 2024 καταργείται η επιτροπή διαβούλευσης.

### **Άρθρο 10 - Κωλύματα και ασυμβίβαστα του συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης**

Με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 5056/2023 διορθώνεται η παραπομπή σχετικά με τα προβλεπόμενα κωλύματα και ασυμβίβαστα στις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4804/2021 για το αξίωμα του συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης.

### **Άρθρο 49 - Δυνατότητα δημάρχου που παραιτήθηκε να καταλάβει τη θέση δημοτικού συμβούλου που θα εκλεγεί νέος δήμαρχος**

Με τη διάταξη του άρθρου 49 του ν. 5056/2023 δίνεται η δυνατότητα στο δήμαρχο που παραιτείται να καταλάβει τη θέση του δημοτικού συμβούλου που εκλέγεται νέος δήμαρχος. Η διάταξη αυτή κρίνεται σκόπιμη κατ' αναλογία με την αντίστοιχη πρόβλεψη που ορίζει τους επικεφαλής των επιλαχόντων συνδυασμών να καταλαμβάνουν θέση δημοτικού συμβούλου.

Η ανωτέρω «αποκαταστατική» διάταξη στηρίζεται στο γεγονός ότι η εναλλαγή από το αξίωμα του δημάρχου στο αξίωμα του δημοτικού συμβούλου εξακολουθεί να έχει νομιμοποιητική βάση την άμεση εκλογή του από το εκλογικό σώμα και τη συνέχιση της εκπροσώπησης του εκλογικού σώματος μέσω της εφαρμογής του προγράμματος του συνδυασμού, στο οποίο ήταν επικεφαλής. Για τον ίδιο λόγο θεωρείται ότι ο παραιτηθείς δήμαρχος είναι ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης δημοτικός σύμβουλος της παράταξής του.

### **Β. Άρθρα 27-30 - Κατάργηση δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, κοινωφελών επιχειρήσεων, σχολικών επιτροπών και μεταφορά των αρμοδιοτήτων στους δήμους**

Στις 31.12.2023, τελευταία ημέρα της τρέχουσας δημοτικής περιόδου, **καταργούνται αυτοδικαία** τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) των δήμων που λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 239 έως 242 του ν. 3463/2006 ([Α' 114](#)), με εξαίρεση τα δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, και **λύονται αυτοδικαίως**, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί λύσης ή και εκκαθάρισης οι δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις<sup>3</sup>. Οι αρμοδιότητες των ανωτέρω νομικών προσώπων ασκούνται από την 1<sup>η</sup>.1.2024 από τον οικείο δήμο. Εντός μηνός από την ανωτέρω ημερομηνία, εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη κατάργησής

<sup>3</sup> Σχετική είναι η αριθμ. 1160 (86921/11-10-2023) (Α.Δ.Α.: 9ΗΓΝ46ΜΤΛ6-ΛΒ9) εγκύκλιος του Τμήματος Νομικών Προσώπων Τ.Α. της Διεύθυνσής μας.

τους από τον Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Επιπλέον, από την 30<sup>η</sup> Ιουνίου 2024 οι αρμοδιότητες των Σχολικών Επιτροπών ασκούνται από τον οικείο δήμο, με την επιφύλαξη της διατήρησης σχολικών επιτροπών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 5 του ν. 5056/2023.

Εξαίρεση από τις ανωτέρω προβλέψεις είναι δυνατή μόνο μετά από έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών για νομικά πρόσωπα των οποίων η δραστηριότητα από πλευράς εξειδικευμένου αντικειμένου, απόδοσης έργου και ευρύτερης αναγνώρισης δικαιολογεί τη μη κατάργησή τους. Η απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών εκδίδεται εφόσον προηγουμένως έχει υποβληθεί αίτηση του οικείου δημοτικού συμβουλίου **έως την 15<sup>η</sup>.11.2023**, η οποία πρέπει να συνοδεύεται από τεκμηριωμένη αιτιολόγηση με ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία που να δικαιολογούν τους λόγους μη κατάργησης των νομικών προσώπων.

Εντός έξι (6) μηνών από την κατάργηση των ως άνω νομικών προσώπων, οι οικείοι δήμοι τροποποιούν τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας τους. Μέχρι την ως άνω τροποποίηση του οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας, με απόφαση του οικείου δημάρχου ορίζεται ότι ο δήμος εκπληρώνει τους σκοπούς του καταργούμενου/λυθέντος νομικού προσώπου και εξυπηρετεί τις δραστηριότητες που ασκούσε:

- α) είτε με τις υφιστάμενες οργανικές μονάδες του δήμου,
- β) είτε με τις οργανικές μονάδες των καταργούμενων/λυθέντων νομικών προσώπων, οι οποίες μέχρι τη θέση σε ισχύ του νέου οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας υπάγονται απευθείας στον δήμαρχο ή σε αντιδήμαρχο που αυτός ορίζει.

Για την ομαλή ενσωμάτωση στους δήμους των καταργούμενων ν.π.δ.δ. και σχολικών επιτροπών των δήμων, το **δημοτικό συμβούλιο δύναται να συγκροτεί επιτροπές** για τη βέλτιστη διαχείριση θεμάτων των ν.π.δ.δ. που καταργούνται, στις οποίες συμμετέχουν και μη αιρετά μέλη. Ειδικά για τις σχολικές επιτροπές, προβλέπεται η υποχρεωτική σύσταση επιτροπών με συμμετοχή εκπροσώπων της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Επιπλέον, ειδικά για τα νομικά πρόσωπα που καταργούνται με το ν. 5056/2023 ή έχουν καταργηθεί κατά την τρέχουσα δημοτική περίοδο και έχουν μέσο όρο προϋπολογισμού άνω των εξακοσίων χιλιάδων ευρώ (600.000 €) τα τελευταία πέντε (5) έτη, αυξάνεται κατά έναν (1) ο αριθμός των αντιδημάρχων.

**Αναλυτικές οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων περί κατάργησης των δημοτικών ν.π.δ.δ./ λύσης των κοινωφελών επιχειρήσεων καθώς και για τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων στους δήμους θα δοθούν με νεότερες εγκυκλίους.**

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα εγκύκλιο, μπορείτε να απευθύνεστε στην ηλεκτρονική διεύθυνση [info@ypes.gr](mailto:info@ypes.gr) καθώς και στους παρακάτω υπαλλήλους:

<b>Όνομα</b>	<b>Τηλέφωνο</b>
<b>Νάσαινα Δέσποινα</b>	213 136 4378
<b>Αντωνίου Δημήτρης</b>	213 136 4346
<b>Γαλάνης Κώστας</b>	213 136 4348
<b>Γεωργακοπούλου Παρασκευή</b>	213 136 4337
<b>Διαμάντη Μαρία</b>	213 136 4390
<b>Ζαγορίτης Λάζαρος</b>	213 136 4309
<b>Ντάβα Ρένια</b>	213 136 4027
<b>Οικονομίδης Δημήτρης</b>	213 136 4313

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.ypes.gr/apokentromeni-dioikisi-aytodiokisi/thesmika-themata-organosis-kai-leitourgias-dimon>

**Ο Αναπληρωτής Υπουργός**

**Θεόδωρος Λιβάνιος**

**Αποδέκτες**

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
2. Δήμοι της Χώρας

**Κοινοποίηση**

1. Κ.Ε.Δ.Ε.
2. Ε.Ε.Τ.Α.Α.

**Εσωτερική Διανομή**

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
4. Διευθύνσεις Υπουργείου Εσωτερικών